

Amerika ve Türkiye’de Rekreasyon Öğretim Programlarının Karşılaştırılması

A Comparison of Recreation Curriculum between United States of America and Turkey

Abdulmenaf KORKUTATA*

Öz. Bu araştırmanın amacı, ABD ve Türkiye’deki üniversitelerin, rekreasyon bölümleri öğretim programlarında yer alan dersleri karşılaştırmalı olarak tespit etmektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmada veriler, Üniversiteler Akademik Performans (University Ranking by Academic Performance)-URAP’tan, 2016 yılı dünyanın en iyi üniversiteler sıralamasında, 5 Amerikan ve 5 Türk Üniversitesinin rekreasyon bölümleri öğretim programlarında yer alan dersler temele alınarak toplanmıştır. Araştırma sonucu elde edilen bulgular şunlardır: 1- Rekreasyon, ABD’de en çok sağlık ile ilişkili bölümlerde, Türkiye’de, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu bünyesinde yer almaktadır. 2- Rekreasyon bölümlerinde, ABD’de en çok genel kültür ve uygulamalı spor dersleri; Türkiye’de ise uygulamalı spor dersleri ve Teorik Alan Bilgisi yer almaktadır. 3- ABD’de en çok uygulamalı alan dersleri, Türkiye’de ise staj ve sağlık dersleri yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon Eğitimi, Sağlık, Spor, Üniversite, Öğretim Programı.

Abstract. The aim of this research is to examine comparatively the lessons at Recreation Department Education Programme at the universities in America and Turkey .Document analysis method, which is one of the qualitative search method, is used in the study.The datas of the study are gathered from the lessons including at the Recreation Department Education Programme of 5 Universities in America and Turkish which are established the best universities at University Ranking by Academic Performance in 2016.The findings got from the research are:1. Recreation takes part in the department related to health in America , on the other hand, in Turkey it takes part in the departments of Physical Education and Sport Institution 2.At Recreation Departments, General Culture and applied sport lessons take part in the USA mostly applied sport lessons and theoretical department knowledge take part in Turkey.3.Applied Department knowledge lessons takea part in the USA on the other hand the lessons about internship and health take part in Turkey.

Keywords: Recreation Education, Health, Sport, University, Curriculum.

Toplumsal Mesaj. Bu çalışma rekreasyon eğitiminin istenilen düzeyde verilmesi, mezun olacak bireylerin nitelikli ve donanımlı olması açısından önem arz etmektedir.

Public Interest Statement. This study is very important to give a recreation education at a certain desired level for the individuals to be well qualified and sophisticated.

* Yrd. Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, akorkutata@sakarya.edu.tr

1. GİRİŞ

Rekreasyon, insanoğlunun ilk var oluşundan bu yana, insanlara fayda sağladığı düşünülen ve hayatının bir parçası olan bir olgudur. Rekreasyon, ilk medeniyetlerden beri, insanların kendi hayatlarını idame ettirme ve ihtiyaçlarını karşılamalarıyla süre gelmiştir. Rekreasyon olgusunun tarihsel gelişiminde, her medeniyet kendi dönemlerinde farklı kültürel, sosyal ve dini uğraşlarla zaman geçirmişlerdir (Veal, 2004; Siedentop, 2009; Mclean ve Hurd, 2012).

Zaman içerisinde, değişen ve gelişen toplum yapıları, anlayış ve düşünce yapısı, ve teknolojik yenilikler ile birlikte, insan gücünün yerini makinelerin alması, insanların iş saatlerinde azalmaya yol açmış ve böylelikle boş zaman (rekreasyon) kavramı ortaya çıkmıştır. Rekreasyon ile ilgili yapılan tanımlarda farklılıklar görülsede, birçok araştırmacı rekreasyonu; zorunlu iş yüklerinin dışında kalan zamanlarda bireylerin gönüllü olarak ve günlük yaşamlarından uzaklaşarak, boş zamanlarında katılmak istedikleri faaliyetler (Jewell, 1997: 15; Orel ve Yavuz, 2003: 61, Yılmaz, Yılmaz ve Yıldız, 2003: 353; Tribe, 2005: 3; Demir ve Demir, 2006: 37; Karaküçük ve Gürbüz, 2007: 31; Akten ve Akten, 2011: 3;) olarak ifade etmişlerdir.

Rekreasyon -boş zaman veya serbest zaman- olgusu, 20. yüzyılda gelişen sanayi ve 21. yüzyılda gelişen teknoloji ile birlikte modern dünyada, teknolojik gelişmeler, kentleşme, nüfus artışı, ulaşım, refah düzeyin artması, ücretli tatil ve sağlıklı yaşama verilen önemin artması gibi bir çok etkenin insan yaşamında yer alması, rekreasyon eğitimi bireye dönük değişime zorlamıştır (Torkildsen, 1992; McComb, 2008). Bu nedenle, rekreasyon eğitimi, bireye ve topluma fayda sağlayabilmesi açısından, yüksek öğrenim kurumlarınca eğitim programlarına dâhil edilmiş ve bu eğitimi alan bireylerin farklı alanlarda çalışmalarına olanak tanınmıştır.

Bu çalışmada hedef ülke olan Amerika, günümüzde en gelişmiş rekreasyon eğitimi ve faaliyetlerin yer aldığı ülkelerden biridir. Amerika'da, spor ve fiziksel etkinliklere yönelik gelişmelerin ve oyun parklarının açılması, 1885 yılına dayanmaktadır (Siedentop, 2009; McComb, 2008). 1945'li yıllarda, taşımacılık, tatil kuruluşları, aile ile birlikte tatillerin popülerliği, yarışma alanları, zenginlik ve diğer sosyal uğraşlar gibi faaliyet alanları oldukça büyük bir gelişim göstermiş, böylece, Amerikalıların yaşamında dış alan rekreasyonunun önemi ve rolü değişim göstermiştir. 1908 yılında, Dış Rekreasyon Kaynaklarını Gözden Geçirme Kurulu kurulmuş ve ülkedeki tüm konu ile ilgili faaliyetlerde, bu kurulun tavsiyeleri temele alınmıştır. Tasarlanan ulusal rekreasyon alanları sistemi finanse edilmiş ve eyalet park sistemleri zenginleştirilmiştir, bununla birlikte aynı zamanda, yerel seviyelerde spor ve rekreasyon programlamalarında ulusal sistemin rolü artmıştır (Cordell ve Super, 2000).

Türkiye'de geçmişten günümüze kadar gelen kültürel mirasta, rekreasyon ve rekreasyon ile ilgili konular oldukça geniş bir yer tutmaktadır (Arıbal, 2013: 6). Türklerin Anadolu'ya yerleşmeden önce boş zamanlarında savaş hazırlıklarının oyunlara dönüştüğü, özellikle at üzerinde oynanan oyunların yaygın olduğu görülmektedir. Anadolu Selçukluları döneminde boş zaman aktivitelerinin başında yaylalara çıkma, kaplıcalara girme ve aynı zamanda dini unsurların etkisi ile rekreasyon etkinlikleri çeşitlenmiştir. Osmanlı döneminde ise, kadınların boş zamanlarında saz çalma, şarkı-türkü söyleme ve oya-nakış işleri yaptıkları, erkeklerin ise hamama gitme, kahveye veya mesirelik alanlara gitme, avcılık yapma, atıcılıkla uğraşma ve kuşçuluk yapma gibi faaliyetlerde buldukları görülmüştür (Yüncü vd., 2013).

Türkiye'de çağdaş anlamda rekreasyon olgusu, Cumhuriyet döneminde başlamıştır. Spor etkinliklerinin topluma yayılması fikri, 3530 sayılı "Beden Terbiyesi kanunu" ile gelişme göstermiştir (Ardahan, Turgut ve Kalkan, 2016). Sonraki yıllarda, Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlükleri, Gençlik Kampları, Gönüllü kuruluşlar, genellikle büyük şehirlerde açılan Spor merkezleri, oyun kulüpleri ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulları bünyesinde rekreasyon etkinlikleri yürütülmüştür (Zorba, 2002). 1980'li yıllardan itibaren ise, rekreasyon programları, kalkınma planlarına girmiş ve rekreasyon etkinlikleri üniversiteler, yerel yönetimler ve özel spor kulüpleri tarafından planlanmaya başlanmıştır (Zorba, 2008; Ekici, Bayrakdar ve Odabaş, 2010).

Türkiye’de rekreasyon eğitime, ilk olarak sırası ile ODTÜ, Marmara, Gazi ve Muğla Üniversiteleri Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları (BESYO)’nda başlanmıştır (Zorba, 2007). Sonraki süreçte, rekreasyon eğitimi hızlı bir şekilde birçok BESYO öğretim programlarında yer almış ve ülke genelinde yaygınlaşmıştır. Diğer yandan, rekreasyon eğitimi, üniversitelerin Turizm Fakültelerinde “rekreasyon yönetimi” adı altında da verilmeye başlanmıştır (OSYM, 2017).

Mevcut durumda, ABD’de eğitim veren üniversitelerin rekreasyon bölümleri ve rekreasyonla birlikte yer alan bölümlerin mezunları, (kurumsal internet sitelerinden elde edilen bilgiler doğrultusunda), Turizm, Sağlık, Eğitim, Spor gibi alanlarda istihdam olanağı bulabilmektedirler. Türkiye’de, Beden Eğitimi ve Spor (BESYO) yüksek okulları bünyesindeki rekreasyon bölümü mezunları, Üniversitelerde, Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinde, turizm sektöründe (animatörlük, su sporları, rekreasyon aktiviteleri, vb.), sosyal-kültürel rekreasyon aktivitelerinde, sağlıklı yaşam rekreasyon aktivitelerinde, kamu ve özel kuruluşlarda, yerel yönetimler ve federasyonlarda, Spor kulüplerinde antrenörlük ve koordinatörlük alanlarında istihdam olanağı bulabilmektedirler. Yine Türkiye’de, Turizm fakülteleri rekreasyon yönetimi bölümü mezunları, Turizm işletmelerinde, kamu kurumlarında ve belediyelerde istihdam edilmektedirler (Türkyay ve Korkutata, 2011).

Yeni çağ 21. yüzyılda, tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi, Türkiye’de de, insanların boş zamanlarını rekreasyon faaliyetleri ile geçirmelerinin bir zorunluluk olduğu açıktır. Bunun için ilgili kurumların, yerel yönetimlerin ve sivil toplum örgütlerinin, geniş kitlelerin yararlanabileceği faaliyet alanları yapmaları ve üniversitelerin de nitelikli uzman personel yetiştirmeleri gereklidir (Ağılönü ve Mengütay, 2006; Ağyar ve Lapa, 2012). Özellikle uzman yetiştirme bağlamında, rekreasyon bölümlerinin öğretim programlarının nitelikli ve uluslararası standartta düzenlenmesinin gerekliliği açıktır. Rekreasyon öğretim programları, son gelişme ve anlayışlar doğrultusunda, bireylerin değişik gereksinimlerini ve yaratıcı çalışmalarını ortaya çıkarıcı nitelikte olmalıdır (Demirel, 2013). Nitekim Caswell ve Campbell (1935), eğitim programını konular listesi olarak görülmemesi gerektiğini, daha çok öğrencilerin, öğretim elamanlarının rehberliğinde kazandıkları yaşantıların tümü olduğu şeklinde ifade etmiştir.

Bu bağlamda, bu araştırmanın amacı, ABD ve Türkiye’deki üniversitelerin, rekreasyon bölümleri öğretim programlarında yer alan dersleri karşılaştırmalı olarak tespit etmektir. Bu çerçevede, çalışmada, Amerika ve Türkiye’deki rekreasyon öğretim programlarını karşılaştırılmıştır. Bunun için URAP resmi web sitesi (URAP, 2017)’nin yapmış olduğu üniversitelerin başarı sıralamasına göre, ABD ve Türkiye’de Rekreasyon bölümleri bulunan dünyadaki en iyi üniversiteler arasında yer alan üniversitelerin rekreasyon bölümlerinin öğretim programlarında yer alan disiplinler (ders) karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir. Çalışma bulguların Türkiye’de rekreasyon öğretim programlarının oluşturulması, güncellenme ve revize edilmesi; Türkiye’de rekreasyon eğitimi veren kurumların uluslararası standartlara ulaşması ve eğitim programlarının yapılanmaları ve alan yazına katkı sağlama açılarından yararlı olabileceği düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada, araştırma yöntemi olarak, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Araştırma verileri, “Üniversiteler Akademik Performans-URAP (Informatic Institute, 2017)’tan, 2016 dönemi, dünya’nın en iyi üniversiteler sıralamasında yer alan, 5 Amerikan ve 5 Türk Üniversitesinin rekreasyon bölümlerinde uygulanan öğretim programlarından elde edilmiştir. Amerika’daki üniversiteler, Stanford University, Duke University, University of Minnesota, Pennsylvania State University, Florida University’dır. Türkiye’deki üniversiteler ise, Hacettepe, Gazi, Atatürk, Erciyes, Selçuk üniversiteleridir. Amerika ve Türkiye’deki üniversitelerin rekreasyon eğitiminde hangi derslerin verildiğini tespit etmek amacıyla Türkiye’de YÖK’ün resmî web sitesinde yer alan devlet üniversitelerin web sayfaları ile Amerika’daki üniversitelerin web sayfaları incelenmiştir. Üniversitelerin öğretim programlarında yer alan dersler araştırmacı tarafından uzman görüşlerine başvurulmuş, şu 7 temel alanda sınıflandırılmaya tabi tutulmuştur: Uygulamalı

spor, Teorik spor, Teorik Alan Bilgisi, Uygulamalı Alan Bilgisi, Genel Kültür, Sağlık ve Staj. Elde edilen veriler, içerik analizi ile çözümlenmeler yapılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde, araştırma amaçları doğrultusunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

3.1 ABD ve Türkiye'de rekreasyon eğitimi veren bölümler ve sayıları:

Tablo 1. ABD ve Türkiye'deki rekreasyon eğitimi veren bölümler ve sayıları

ABD		TÜRKİYE					
Bölüm	Rekreasyon ile ilişkili Disiplinler	Üniversitedeki Bölüm Sayısı	Bölüm	Fakülte ve Yüksek Okul	Üniversitedeki Bölüm Sayısı		
Rekreasyon ve	Kinesiology	3	Rekreasyon	Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu	25		
	Leisure	3					
	Leisure Studies	5					
	Leisure Services	1					
	Physical Education	37		Turizm Fakültesi /Rekreasyon Yönetimi	5		
	Health	38					
	Sport	11					
	Sports Management	4					
	Park	18					
	Park Management	6					
	Recreation	18					
	Management						
	Fitness	1				Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu/Turizm Fakültesi	2
	Tourism	23					
Management							
Recreation and Hospitality Management	2						
Recreation Therapy	2						

Tablo 1 incelendiğinde, ABD rekreasyon lisans eğitimi veren bölümlerin, en çok sağlık, beden eğitimi, rekreasyon yönetimi ve spor gibi disiplinlerle birlikte, aynı çatı altında eğitim verildiği görülmektedir. Türkiye'de ise, rekreasyon lisan bölümlerinin sadece, aktif olarak eğitim veren Beden Eğitimi ve Spor Yüksek okulu ile Turizm Fakültelerinde eğitim verildiği görülmektedir.

3.2 ABD üniversiteleri rekreasyon programlarında yer alan dersler:

Tablo 2. ABD üniversiteleri rekreasyon programlarında yer alan dersler

Dersler	Stanford	Duke	University of Minnesota	Pennsylvania State	University of Florida
Uygulamalı Spor	53	34	Yok	2	Yok
Teorik Spor	15	4	16	1	1
Teorik Alan Bilgisi	2	1	13	8	3
Uygulamalı Alan Bilgisi	5	2	7	9	6
Genel Kültür	10	2	24	123	26
Sağlık	2	1	Yok	Yok	1
Staj	Yok	Yok	1	YOK	1

Tablo 2'ye göre, ABD'deki üniversitelerin rekreasyon programlarında yer alan dersler incelendiğinde, Uygulamalı Spor derslerinin sırasıyla Stanford (53), Duke (34), Pennsylvania State (2) University of Florida (yok), University of Minnesota (yok); Teorik Spor derslerinin, University of Minnesota (16), Stanford (15), Duke (4), Pennsylvania State (1), University of Florida (1); Teorik Alan Bilgisi derslerinin, University of Minnesota (13), Pennsylvania State (8), University of Florida (3), Stanford (2), Duke (1); Uygulamalı Alan Bilgisi derslerinin, Pennsylvania State (9), University of Minnesota (7), University of Florida (6), Stanford (5), Duke (2); Genel Kültür derslerinin, Pennsylvania State (123), University of Florida (26), University of Minnesota (24), Stanford (10),

Duke (2); Sağlık derslerinin, Stanford (2), Duke (1), University of Florida (1), University of Minnesota (yok), Pennsylvania State (yok); Staj derslerinin, University of Minnesota (1), Stanford, Duke (yok), Pennsylvania State (yok), University of Florida (1), olduğu görülmektedir.

3.3 Türkiye'deki üniversitelerin rekreasyon programlarında yer alan dersler:

Tablo 3. Türkiye'deki üniversitelerin rekreasyon programlarında yer alan dersler

Sınıflandırılan Dersler	Hacettepe	Gazi	Atatürk	Erciyes	Selçuk
Uygulamalı Spor	44	69	16	33	40
Teorik Spor	6	5	11	5	7
Teorik Alan Bilgisi	10	44	12	12	21
Uygulamalı Alan Bilgisi	4	2	2	7	5
Genel Kültür	13	26	13	15	12
Sağlık	10	5	3	5	7
Staj	2	2	1	Yok	2

Tablo 3'e göre, Türkiye'deki üniversitelerin rekreasyon programlarında yer alan dersler incelendiğinde, Uygulamalı Spor derslerinin sırasıyla Gazi (69), Hacettepe (44), Selçuk (40), Erciyes (33), Atatürk (16); Teorik Spor derslerinin Atatürk (11), selçuk (7), Hacettepe (6), Gazi (5), Erciyes (5); Teorik Alan Bilgisi derslerinin, Gazi (44), Selçuk (21), Atatürk ve Erciyes (12), Hacettepe (10); Uygulamalı Alan Bilgisi derslerinin, Erciyes (7), Selçuk (5), Hacettepe (4), Gazi ve Atatürk (2); Genel Kültür derslerinin, Gazi (26), Erciyes (15), Hacettepe ve Atatürk (13), Selçuk (12); Sağlık derslerinin, Hacettepe (10), Selçuk (7), Gazi ve Erciyes (5), Atatürk (3); Staj derslerinin, Hacettepe, Gazi ve Selçuk (2), Atatürk (1), Erciyes (yok) olduğu görülmektedir.

3.4. ABD ve Türkiye üniversiteleri rekreasyon programlarında yer alan derslerin sayısal olarak karşılaştırılması:

Tablo 4. ABD ve Türkiye üniversiteleri rekreasyon programlarında yer alan derslerin sayısal olarak karşılaştırılması

Sınıflandırılan Dersler	ABD Ders Toplamı	Türkiye Ders Toplamı	ABD ve Türkiye'deki Rekreasyon Ortak Dersleri
Uygulamalı Spor	89	202	15
Teorik Spor	37	34	2
Teorik Alan Bilgisi	27	99	7
Uygulamalı Alan Bilgisi	29	20	1
Genel Kültür	185	79	1
Sağlık	4	30	4
Staj	1	7	1
Toplam	372	471	31

Tablo 4 incelendiğinde, ABD üniversiteleri rekreasyon programlarında yer alan toplam derslerin sayısı 372, Türkiye üniversiteleri rekreasyon programlarında yer alan toplam derslerin sayısı 471 olduğu görülmektedir. ABD ve Türkiye üniversiteleri rekreasyon programlarında yer alan ortak derslerin en çok tan en aza, Uygulamalı Spor (15), Teorik Alan Bilgisi (7), Sağlık (4) Teorik Spor (2), Uygulamalı Alan Bilgisi Genel Kültür ve Staj(1) toplamda 31 dersin olduğu görülmektedir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu çalışmada, Türkiye ve ABD'deki üniversitelerin, rekreasyon bölümlerinin öğretim programlarında yer alan dersler karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre, Amerika'daki rekreasyon eğitimi bölümlerinde, rekreasyon eğitimi, Kinesiology, Leisure, Leisure Studies, Leisure Services, Physical Education, Health, Sport, Sports Management, Park, Park Management, Recreation Management, Fitness, Tourism Management, Recreation and Hospitality Management, Recreation Therapy gibi diğer bölümler ile birlikte verilmektedir. Türkiye'deki üniversitelerde ise, rekreasyon eğitimi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu (BESYO) ve Turizm Fakülteleri bünyesinde yer alan Rekreasyon Yönetimi adı altında verilmektedir. Bu durumda,

Türkiye'deki rekreasyon öğretim programlarında yer alan derslerin dar kapsamlı olduğu; Amerika'da rekreasyon eğitimi alan öğrencilerin, rekreasyon uzmanlık alanı derslerinin yanı sıra, sağlık, park ve oyun alanları, beden eğitimi ve spor alanı gibi konularda da yeterlikler ile donanık kılındığı görülmektedir. Fakat Türkiye ve Amerika'da rekreasyon eğitiminin Beden Eğitimi ve Spor bölümleri bünyesinde yer alması, her iki ülkenin ortak noktasını oluşturmaktadır. Amerika'da rekreasyon eğitimi veren kurumların birden çok disiplinlerden destek aldığı ve bu disiplinlerle ortak eğitimin verildiği görülmektedir. Peterson ve Gunn (1984) çalışmalarında, rekreasyon eğitiminin özgür zamanla ilişkili becerileri kazanmak, geliştirmek, bilgiyi arttırmak ve aynı zamanda davranışları geliştirmek üzerine yoğunlaşması (akt. Graefe ve Parker, 1987) gerektiğini ortaya koymuşlardır.

2016-2017 dünya sıralamasındaki, ABD'de yer alan üniversitelerin rekreasyon programlarındaki dersler incelendiğinde, rekreasyon eğitimi veren bölümlerin en çok sağlık alanı ile ilişkili olmasına rağmen, öğretim programlarında sağlık alanı ile ilgili olan derslerin, sadece Stanford üniversitesinde ders sayısı sıralamasında beşinci sırada yer aldığı, diğer dört üniversitede önem derecesine göre ilk üçe giremediği ve iki üniversitede ise hiç yer almadığı görülmektedir. Bu durum, çalışmada, dünya sıralamasında yer alan ilk beş üniversite bölüm derslerinin analize tabi tutulmasından kaynaklı olabilir. Diğer yandan, rekreasyon eğitiminin temelini oluşturan uygulamalı spor dersleri, teorik alan dersleri, uygulamalı alan dersleri ve genel kültür dersleri çoğunlukla ilk üçe girmektedir. Diğer bir sonuç ise University of Minnesota'da uygulamalı derslerin olmadığı, sadece teorik derslerin yer aldığıdır. Ayrıca University of Minnesota'da uygulamalı spor derslerinin verilmemesine rağmen ve bunun yanında genel kültür dersi ile teorik spor ve teorik alan derslerinin ağırlıklı olarak işlendiği bir üniversite olarak bölümünde staj dersinin olması dikkat çekici bir sonuç olarak çıkmıştır. Rekreasyon alanlarının çoğunlukla uygulamalı olduğu düşünüldüğünde, söz konusu bu eğitim programının yeterli olmadığı söylenebilir. Türkiye'de rekreasyon eğitimi programlarında yer alan dersler incelendiğinde; çalışma kapsamına alınan üniversitelerin rekreasyon eğitimi programlarında daha çok Uygulamalı Spor derslerine ağırlık verildiği görülmektedir. Ayrıca, Türkiye'de, rekreasyon öğretimi programlarında daha fazla sayıda derse yer verildiği görülmektedir.

Öz olarak, ABD ve Türkiye üniversiteleri rekreasyon programlarında yer alan derslerin sayısal olarak karşılaştırılmasında uygulamalı spor, teorik alan bilgisi, genel kültür, sağlık ve staj derslerin, Türkiye üniversitelerinde daha çok yer verildiği, ABD'de ise, sırasıyla, genel kültür, teorik spor ve uygulamalı alan bilgisi derslerinin ön planda olduğu görülmektedir. Staj uygulamalarına, Türkiye'de, ABD'ye göre daha fazla yer verdiği görülmektedir. ABD ve Türkiye'deki rekreasyon ortak derslerinde ise, uygulamalı spor, teorik alan ve genel kültür derslerinin olduğu görülmektedir.

Bu çalışma sonuçlarına dayalı ve gelecek araştırmalara dönük şu öneriler getirilebilir:

- 1- Türkiye'deki rekreasyon eğitimi programlarındaki uygulamalı alan dersleri sayısı ve kapsamı arttırılmalıdır.
- 2- Türkiye'deki rekreasyon eğitimi bölümleri sağlık, turizm, çevre mühendisliği gibi alanlarla disiplinler arası çalışmalıdır.
- 3- ABD ve Türkiye'deki üniversitelerin rekreasyon eğitimi bölümleri öğretim programlarının yanı sıra, Avrupa ve Uzak Doğu ülkelerin rekreasyon eğitimi programlarına dönük karşılaştırmalı çalışmalar yapılmalıdır.

Kaynakça

- Ağılönü, A. ve Mengütay S. (2009). Yerel Yönetimlerde Rekreasyon Hizmetleri ve Model Belirleme. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 161-176
- Ağyar, E. ve T. Y. Lapa. (2012). Examination of Scales In Recreation Area Used In Turkey. *Nigde University Journal of Physical Education And Sport Sciences*. 6(3), 305-315.

- Akten M. ve Akten S. (17-19 şubat 2011). Rekreasyon Potansiyellerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Model Yaklaşımı: Gülez Yöntemi. I. Ulusal Sarıgöl İlçesi ve Değerleri Sempozyumu. Sarıgöl/Manisa.
- Ardahan, F., Turgut, T. ve Kalkan, A. K. (2016). *Her Yönüyle Rekreasyon*. Detay Yayıncılık. 1. Baskı. Ankara.
- Arıbal, G. (2013). Türkiye’de Rekreasyonun Kurumsallaşması ve İlk Rekreasyon Derneği. Aydın: II. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitabı. X-XI.
- Caswell, H. L. ve Campbell, D. (1935). Curriculum Development. New York: American Book Company. s.66.
- Cordell, H. K. ve Super, G. R. (2000). *Trends in Americans' Outdoor Recreation*. USA: CABI Publishing.
- Demir, C. ve Demir, N. (2006). Bireylerin Boş Zaman Faaliyetlerine Katılmalarını Etkileyen Faktörler İle Cinsiyet Arasındaki İlişki: Lisans Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 6 (1), 36-48.
- Demirel Ö. (2013). *Eğitimde program geliştirmeye kuramdan uygulamaya*. Ankara. Pegem akademi.
- Ekici, S., Bayraktar, A. ve Odabaş, K. (2010). Emniyet Müdürlüğü Personelinin Boş Zamanları Değerlendirme Alışkanlıklarının Araştırılması. *Atabesd*, 12 (1), 30-40.
- Graefe, A. ve Parker, S. (1987). Recreation and Leisure, An Introductory Handbook. Venture Publishing Inc., 1640, Oxford Circle State College, s. 57-60.
- Jewell, D.L. (1997). *Reflections on Leisure, Play, and Recreation*. USA: Board of Trustees, Southern Illinois University.
- Karaküçük, S. ve Gürbüz, B. (2007). *Rekreasyon ve Kentlileşme*. Ankara: Gazi kitapevi.
- Korkutata, A., Turkey, O. (15 Nisan 2011). Türkiyedeki Rekreasyon Eğitiminin Yapılanması: Besyo ve Turizm İşletmeciliği Açılarının Karşılaştırılması Üzerine Bir Araştırma. X. Geleneksel Turizm Panelinde sunulan bildiri, Sakarya Üniversitesi, Sakarya, s.105-115.
- McClean, D.D., ve Hurd, A.R. (2012). Kraus' Recreation And Leisure İn Modern Society. 9. Edition. USA: Jones And Bartlett Publishers.
- McComb, D. (2008). *Spare Time in Texas : Recreation and History in the Lone Star State*. USA: University of Texas Press.
- Orel, D.F. ve C.M. Yavuz. (2003). Rekreasyonel Turizmde Müşteri Profilinin Belirlenmesine Yönelik Bir Pilot Çalışma. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 11 (11), 61-76.
- OSYM. (2017). Tablo 4 Merkezi Yerleştirme ile Öğrenci Alan Yükseköğretim Lisans Programları. www.osym.gov.tr/Eklenti/257,2011tablo4-2172011pdf.pdf adresinden 23.02.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Siedentop, D. (2009). *Introduction to Physical Education, Fitness, and Sport*. New York: McGraw-Hill.
- Torkildsen, G. (1992). *Leisure And Recreation Management*. Third Edition, s. 25.
- Tribe, J. (2005). *The Economics of Recreation, Leisure and Tourism*. Fourth Edition. UK: Butterworth-Heinemann.
- Informatic İnstitutite. (2017). Üniversity ranking by akademik performance. <http://tr.urapcenter.org/2016/> adresinden 14.01. 2017 tarihinde erişilmiştir.
- Veal, A.J. (Ed). (2004). *A brief history of work and its relationship to leisure*. USA: Routledge Publishing.
- Yılmaz, H., S. Yılmaz ve N. D. Yıldız. (2003). Kars Kent Halkının Rekreasyonel Talep ve Eğilimlerinin Belirlenmesi. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi* 34 (4), 353-360.
- Yüksek Öğretim Kurumu .(2017). Devlet Üniversiteleri. <http://www.yok.gov.tr/web/guest/universitelerimiz?sessionId=060AB46969E06986A902BA6EEB2071E2> adresinden 03.02.2017 tarihinde erişilmiştir.

- Yüksek Öğretim Kurumu. (2017). Vakıf Üniversiteleri. <http://www.yok.gov.tr/web/guest/universitelerimiz>. adresinden 01.03.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Yüksek Öğretim Kurumu. (2017). ÖSYM. Tablo 4. <http://www.osym.gov.tr/TR,1092/2011-osys-yuksekogretim-programlari-ve-kontenjanlari-kilavuzu.html> adresinden 23.05.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Yüncü, D., Coşkun, İ. O., Sevil, T., Özel, Ç. H., Yüncü, H. R. ve Şimşek, K. Y. (2013). *Rekreasyon yönetimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Zorba, E. (27-29 Ekim 2002). *Türkiye’de Rekreasyona Bakış, Gelişimi ve Beklentiler*. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Panel Kitabı, 185-194. Antalya- Türkiye
- Zorba, E. (2008). Türkiye de Rekreasyona Bakış Açısı ve Gelişimi. *Gazi Haber Dergisi*. 52-55.

Extended Summary

Recreation is the matter of fact that is thought beneficial for human and part of his life since the existing human on earth. Recreation have continued since the first civilization in which the people sustained their own lives and supplied their necessities. Every civilization had spent their time with different cultural, social and religion activities in the development of Recreation history. Recreation phenomenon -leisure time, free time- enforced the person to be educated individual because of the reason which are the developing industry in 2000 and the development in technology with modern world in 2001 urbanization, the increase of population transformation, increasing in the level of welfare, paid vacation, the importance of living healthy.

Although there are a lot of different definitions that are used for recreation, the researchers explain that recreation is an activity that people attend in willingly when they have free time away from their work load and daily routines. Today America which is targeted country about in this research - is one of the countries which has got the most development recreation education and activities. The development of Sport - physical education activities and building of place for play grounds in America dated from 1885. The recreation and the subjects about recreation in Turkey occupy in a wide range in cultural heritage from past to now. Before Turks located in Anatolia, their war preparations had turned into games and especially the games on the horse (tilt) in their leisure time. The most common activities in Anatolian Seljuks were to going flatland, the thermal spring and the recreation activities were varied according to their religion factors. In Ottoman Empire, the women played the music instruments, sang folk songs and made pinking-embroided, on the other hand, the men went to bath, the café or recreation spot, made hunting shooting and aviculture. The contemporary meaning of recreation phenomenon in Turkey started in Republic Period. The ideas of spreading sports activities were progressed with physical Education Law -numbered 3530-Recreation Activities were embodied in youth services and sport manager, youth camp volunteer foundation, sports center in big cities game clubs and Physical Education and Sport Institution in later years.

In Turkey, initially it was started to teach Recreation Education Lessons in Physical Education and Sports Institution at METU, Marmara University, Gazi University and Muğla University. After that, Recreation Education took part in a lot of Physical Education and Sports Institution Programme and expanded in the whole country. On the other hand, Recreation Education was thought as a lessons called "Recreation Management at Tourism Department at the universities.

The aim of the research is to examine comparatively the lessons in Recreation Department Education Programme in Turkey and the USA. The Recreation Education Programmes in Turkey and the USA are compared in this frame. According to the Success Rating of Universities in URAP formal web site, disciplines in the Recreation Department Education Programme of the Best Universities in the world are examined comparatively.

Document analysis which is one of the qualitative search method is used as a method in the search. The data obtained from Recreation Education Programmes which are used at 5 Universities in Turkey and 5 universities in the USA which are the best in URAP Success Rating. They are Stanford University, Duke University, University of Minnesota, Pennsylvania State University, Florida University in America and Hacettepe University, Gazi University, Atatürk University, Erciyes University and Selçuk University in Turkey. The lessons at the universities, Education programme are subjected to classification in basic field by searchers according to expert's view: Applied sports, Theoretical Sports, Theoretical Department Knowledge, Applied Department Knowledge, General Culture, Health and Internship. The data is resolved with content analysis.

The findings getting from this search are:

1. When we examine the numbers of department in which Recreation education is given:

It is seen that the recreation education is thought in department of Health, Physical Education, Recreation Management and Sports in the same frame in the USA on the other hand the

recreation education is taught at the department of Physical Education and Sports Institutions and Tourism Faculty.

2. When the lessons in Recreation Programme in The USA are examined:

It is established that applied sports, Theoretical Sports and Health Lessons are thought at the department of Recreation Education in Stanford University and only applied sports lesson are thought in Duke University. It is observed that applied sports, general culture, Theoric field information are thought in the department of the recreation education in University Minnesota and Liberal Education, with theoretical department knowledge and applied department knowledge are thought in Pennsylvania State University. It is established that general culture and applied department knowledge are thought at University of Florida. After the research, it is established that only the students at University of Minnesota and University of Florida have a chance to do internship.

3. When the lessons in Recreation Programme at Turkey Universities are examined:

It is observed that Hacettepe University focus on primarily applied practical sport lesson as a secondly general culture, theoretical department knowledge and health care. When considered closely to Gazi University lessons in order mostly applied sports lessons, theoretical department knowledge and general culture lessons are studied densely. It is seen that predominantly applied sport lessons are prioritized, secondly general culture and theoretical department knowledge lessons are applied. It is arisen that mostly applied sports lessons and then in order general culture and theoretical department knowledge lessons are studied at Erciyes University. It is established that mostly applied sport lessons than theoretical department knowledge and general culture.

4. It is seen that the total number of lessons in recreation programme at Turkey Universities are 471, the total number of lessons in recreation programme at America Universities are 372 when they are compared. Applied sport lesson, Theoretical department knowledge, general culture, health and internship lessons are taught at Universities in Turkey mostly; in order general culture, theoretical sport and applied department knowledge are taught at Universities in America.

According to the results of the study, Recreation Education are taught with Kinesiology, Leisure, Leisure Studies, Leisure Services, Physical Education, Health, Sport, Sports management, Park, Park Management, Recreation Management, Fitness, Tourism Management, Recreation and Hospitality Management, Recreation Therapy at Recreation Department of American Universities. Recreation Education at Universities in Turkey is thought as Recreation Management in Physical Education and Sport Institution and Faculty of Tourism.